

نەبوونى كىتېخانە يەكى ھاوچەرخ كىشە يەكى گەورەى لاوانى حاجىاوا

عبدالرحمان رسول

شارۋچكەى حاجىاوا يەككە لەو شارانەى كە ھەتا ئىستا كەمترىن خزمەتگوزارى بۇ نەكراوہ و ھىچ سىماى شارستانى و مەدەنى پىوہ ديار نىيە، دەسەلاتداران ھەرچارە و بە بيانوويەك ناپرەزايەتى و داواكارىيەكانى خەلكى ئەم شارەيان فەرامۆش كردوہ. ئەم شارە ھەتا ئىستا كىتېخانە يەكى نىيە، كە ئەمە پىويستى يەكى زۆر سادەى خەلكى بەگشتى و لاوانە بەتايبەتى. ئەم شارە بەسەدەھا قوتابى و مامۇستاي تىدايە، چەندىن رۇشنىپىرو ھونەرمەندو... تاد تىدا دەژى. خەلكى ئەم شارە زۆر ئارەزووى ژيانى مەدەنى و سكوۆلار دەكەن، لاوان و رۇشنىپىرانى ئەم شارە چەندىن جار بەشىوازى مەدەنى و شارستانى لە ھەولى دامەزاندانى ناوہندىكى رۇشنىپىرىدا بوون بۇئەوہى خوليا و بەھرەكانى خۇيانيان تىدا گەشە پىبدەن و كار لەپىناوى بەمەدەنى كردنى زياترى كۆمەلگاڭا بكن، بەلام بەھوى مملانىى حزبى و ئاورنەدانەوہى دەسەلاتداران لە پىداويستى و كىشەكانيان ھەرودەھا ھەولدان بۇ پەراويزخستنى لاوان و رۇشنىپىران بەشيك بووہ لەوہى كە ئەم ناوہندە رۇشنىپىرىيە دروست نەبىت. بىگومان چەندە كۆمەلگاكەمان مەدەنى و سكوۆلار بىت و چەندە وشيار بىت لەپرووى زانستى و مروقاىەتى يەوہ ئەوہندە كىشەكانى كۆمەلگاكە ئاساتر چارەسەر دەبىت. كردنەوہى كىتېخانە يەكى ھاوچەرخ واتە بەھرەمەندبوونى لاوان لە كىتېب خويندنەوہ و دانانى سەدەھا كىتېب لە كىتېخانە و داينكردنى باشتىن و نويتىن كىتېب و بلاوكراوہ بۇ كىتېخانە ھەرودەھا داينكردنى كافترىا و ھىلى تۇرى ئەنتەرنىت بۇ كىتېخانە بۇئەوہى لاوان زياتر شارەزايى زانستى مروقاىەتى بىن و ئاگانان لە گۇرپرانكارىيە جىھانىيەكان بىت و سوودى زۆرتەر لە زانست وەرگرن.

لە كۇتايى تشرىنى يەكەمى ئەم سالددا لە حاجىاوا لەناو رۇشنىپىران و مامۇستايان و قوتابيان و خەلكى ئەم شارەدا جموجولكى فراوان كەوتەپرى و زياتر لە ھەزار ئىمزا كۇكرايەوہ بۇ ئەوہى بگەيەنرىتە دەسەلاتداران و لىپىرسراوانى حكومەتى ھەرىم بۇئەوہى بەدەم داخوازىيەكانىانەوہ بىن. كە دوو خواستى سەرەكى لەخۇگرتبوو:

1- دروستكردنى كىتېخانە يەكى ھاوچەرخ.

2- دروستكردنى ھۆلىك بۇ چالاكى رۇشنىپىرى.

بىگومان ئەم ھەنگاوە ھەنگاويكى شارستانى و سەردەمانەيە و لەپىناو بەمەدەنيكردنى كۆمەلگاڭا يە. ھەربۇيە لەسەر دەسەلاتداران و لىپىرسراوان پىويستە ئاورپكى جدى لەم شارە بدەنەوہ و ئەم داواكارىانە داواكارى ئىنسانىن و مافى رەواى لاوانە. ھەقى خۇيەتى بەشيك لەو سەرودەت و سامانەى كە بەناوى

ئاۋەدانكردنەۋەى كوردستان و عىراق دەكەۋىتتە بەردەستى دەسەلاتدارانى عىراق و كوردستان ھىچىكە
گىرفانىان پى ھەلنەئاوسى و زىاتر پارەو داھات كەلەكە نەكەن، بەشىكى لەم پارە زۆرەى كە ئەمرو لە
عىراق و كوردستاندا ھەىە ھەقى خۆىەتى تەرخان بكرىت بۇ بەدەستەينانى مافەكانى لاوان و رۆشنىبران
ھەروھا لە ھەموو شارو شارۆچكەكان سەنتەرو ناۋەندى رۆشنىبرى بۇ لاوان دروست بكرىت و زىاتر
ھەنگاۋ بەاۋىثرىت بۇ بەدەستەينانى تەۋاۋى مافەكانى لاوان.